

**М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
Северо-Казахстанский университет имени М. Козыбаева**

**Тарих, экономика және құқық факультеті/Факультет истории, экономики и права
«Экономика, есеп және қаржы» кафедрасы/ кафедра «Экономика, учет и финансы»**

БЕКІТЕМІН/УТВЕРЖДАЮ

Академиялық мәселелер жөніндегі

Басқарма мүшесі

Член Правления по академическим
вопросам

 А.Х. Нурпеисова

ТАЛАПҚЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

7М04108 «Қаржылық талдау» білім беру бағдарлама бойынша

ПРОГРАММА ВСТУПИТЕЛЬНОГО ЭКЗАМЕНА ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ

по образовательной программе 7М04108 «Финансовая аналитика»

**Программа вступительного экзамена для абитуриентов по ОП 7М04108
«Финансовая аналитика»**

Рассмотрена и рекомендовано к утверждению на заседаниях:

Академического совета университета

протокол № 11 «20» апреля 2026 г.

Председатель АС университета Нурпеисова А.Х.

Совет Факультета истории, экономики и права по академическому качеству

протокол № 7 «3» апреля 2026 г.

Председатель совета по качеству института / факультета

 Конырбаева Д.Т.

Кафедра «Экономика и учет»

протокол № 7 «27» февраля 2026 г.

Заведующий кафедрой

 Шайкин Д.Н.

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Осы бағдарлама жоғары және орта арнаулы білім беру базасында талапкерлер, сондай-ақ М.Қозыбаев атындағы СҚУ-ға түсетін шетел азаматтары МЖМБС-ға сәйкес әзірленген осы білім беру бағдарламасы бойынша тапсыратын түсу емтиханының мазмұнын айқындайды.

Бұл бағдарлама "Экономика, Есеп және қаржы" кафедрасында әзірленген. Бағдарламада емтиханды ұйымдастыру және өткізу туралы жалпы мәліметтер, Білімі оқуға түсушілердің теориялық дайындық деңгейін анықтайтын тақырыптар тізімі, әдебиеттер тізімі және бағалау критерийлері бар.

Емтихан кезінде талапкер білімін көрсетіп, қойылған сұрақтарға қысқаша және түсінікті жауап бере білуі тиіс.

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Настоящая программа определяет содержание вступительного экзамена, сдаваемого абитуриентами на базе высшего и среднего специального образования, а также иностранными гражданами, поступающими в СКУ имени М. Козыбаева по данной образовательной программе, разработанной в соответствии с ГОСО среднего специального и высшего образования.

Данная программа разработана на кафедре «Экономика, учет и финансы». В программе содержатся общие сведения об организации и проведении экзамена, перечень тем, знание которых определяет теоретический уровень подготовки поступающих, список литературы и критерии оценивания.

Во время экзамена абитуриент должен показать знания и уметь кратко и понятно отвечать на заданные вопросы.

Настоящая программа определяет содержание вступительного экзамена собеседование и эссе по направлению **7М04108 «Финансовая аналитика»**

Программа вступительного экзамена разработана в соответствии с ГОСО послевузовского образования на кафедре «Финансы и менеджмент» и предназначена для подготовки и проведения вступительного экзамена (собеседования) и Эссе для обучения по **7М04108 «Финансовая аналитика»**. В программе содержатся общие сведения об организации и проведении экзамена, перечень тем и вопросов, знание которых определяет теоретический уровень подготовленности поступающих, список литературы по каждой дисциплине, критерии оценивания.

Во время собеседования абитуриент должен показать знания и уметь кратко, и понятно отвечать на заданные вопросы. Собеседование направлено на оценку профессиональных и личных качеств поступающего, потенциала для проведения научно-исследовательской или экспериментально-исследовательской работы

Структура и критерии оценивания собеседования

Вступительное собеседование проводится в офлайн формате.

1. Структура. Собеседование включает 4 группы вопросов.

1. Планируемое диссертационное исследование.

Примерные вопросы:

- Расскажите подробно о том исследовании, которое Вы планируете выполнить в магистратуре (какую проблему планируете решать, на какой теоретической базе, какие методы сбора и анализа данных планируете использовать, какие результаты планируете получить)?

- Какие наработки по планируемому исследованию у Вас есть? Чего вам не хватает для реализации планируемого исследования?

2. Перспективные направления отрасли науки.

Примерные вопросы:

- Какие направления исследований, на Ваш взгляд, актуальны в сфере выбранной Вами отрасли науки в настоящее время в Казахстане и за рубежом? Почему?

- Расскажите об одном из актуальных исследований более подробно (какие проблемы решались, какие методы использовались, какие результаты получены)?

3. Исследовательский опыт и профессиональная траектория абитуриента.

Примерные вопросы:

- С какими методами исследований Вы знакомы? Какими методами исследований уверенно владеете?

- Какая дополнительная подготовка в процессе обучения Вам понадобится?

- Почему Вы решили поступать в магистратуру ?

- Каковы Ваши ожидания от обучения в магистратуре?

- Какие профессиональные задачи Вы ставите перед собой?

- Чем, помимо исследований, хотели бы заниматься в период обучения в магистратуре?

- Как Вы видите свою профессиональную карьеру после окончания магистратуры?

Время, отводимое на подготовку абитуриента к устному ответу по данному вопросу, не должно превышать 20 минут. После завершения подготовки абитуриент отвечает на вопрос и на дополнительные и/или уточняющие вопросы членов комиссии (не более 15 минут), с соблюдением установленной очередности.

2. Критерии оценивания собеседования

№	Группа вопросов	Баллы
1	Планируемое диссертационное исследование	До 5 баллов
2	Перспективные направления отрасли науки	До 5 баллов
3	Профессиональная траектория абитуриента	До 5 баллов
4	Ответ на вопрос из программы вступительного испытания	До 5 баллов
	Итого	20 баллов

Минимальное количество баллов подтверждающее успешное прохождение собеседования – 11 баллов.

Структура и критерии оценивания Эссе

Во время написания Эссе абитуриент должен раскрыть содержание вопроса, обосновать его теоретико-методологическую основу, привести соответствующие примеры, логично и последовательно изложить материал. Эссе направлено на оценку навыков и умений абитуриента излагать мысли на основе использования научно-публицистического стиля, что в дальнейшем позволит проводить научно-исследовательскую и экспериментальную работу на должном уровне.

Эссе проводится в офлайн формате.

Темы ЭССЕ

1. Роль финансов в экономике страны
2. Финансовый рынок, его роль в мобилизации финансовых ресурсов
3. Финансовая информация, ее роль в управлении финансами
4. Финансовый механизм, его роль в реализации финансовой политики
5. Государственное регулирование в условиях социально-экономической поляризации: современные вызовы
6. Проблемы и перспективы использования альтернативных источников энергии в мировой экономике
7. Демографические изменения и их влияние на мировую экономику
8. Зарубежные инвестиции и их значение в мировой экономике и для отдельных стран и регионов
9. Стратегическое мышление как ключевая компетенция работника
10. Социально-экономическая эффективность в контексте теории государственного управления
11. Ресурсное обеспечение экономического роста: мировой опыт
12. Миграционные процессы как фактор экономического роста
13. Роль страхования в экономике страны
14. Национальный Банк РК как мегарегулятор финансового рынка
15. Потенциал развития малого и среднего бизнеса

3. Критерии оценивания Эссе

№	Группа вопросов	Баллы
1	Содержательная и четкая постановка проблемы	До 2 баллов
2	Обоснование и теоретико-методологической основы проблемы	До 2 баллов
3	Наличие утверждений и сопровождение их практическими примерами	До 2 баллов
4	Логичность и последовательность изложения материала	До 2 баллов
5	Научно-публицистический стиль изложения	До 2 баллов
	Итого	10 баллов

Минимальное количество баллов подтверждающее успешную сдачу эссе - 5 баллов.

Осы бағдарлама 7M04108 "Қаржылық аналитика" бағыты бойынша түсу емтиханының мазмұнын әңгімелесу мен эссені айқындайды.

Түсу емтиханының бағдарламасы "Қаржы және менеджмент" кафедрасында жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің МЖМБС сәйкес әзірленген және 7M04108 "Қаржылық аналитика" бойынша оқуға түсу емтиханын (әңгімелесу) және эссені дайындауға және өткізуге арналған.

Бағдарламада емтиханды ұйымдастыру және өткізу туралы жалпы мәліметтер, Білімі оқуға түсушілердің теориялық дайындық деңгейін анықтайтын тақырыптар мен сұрақтардың тізімі, әр пән бойынша әдебиеттер тізімі, бағалау критерийлері бар.

Әңгімелесу кезінде талапкер білімін көрсетіп, қойылған сұрақтарға қысқаша және түсінікті жауап бере білуі тиіс. Әңгімелесу оқуға түсушінің кәсіби және жеке қасиеттерін, ғылыми-зерттеу немесе эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жүргізу әлеуетін бағалауға бағытталған.

Әңгімелесуді бағалау құрылымы мен критерийлері

Кіріспе сұхбат офлайн форматта өткізіледі.

4. Құрылымы. Сұхбатқа 4 сұрақ тобы кіреді.

5. Жоспарланған диссертациялық зерттеу.

Үлгі сұрақтар:

- Магистратурада орындауды жоспарлап отырған зерттеу туралы егжей-тегжейлі айтып беріңізші (қандай мәселені шешуді жоспарлап отырсыз, қандай теориялық негізде, деректерді жинау мен талдаудың қандай әдістерін қолдануды жоспарлап отырсыз, қандай нәтиже алуды жоспарлап отырсыз)?

- Сізде жоспарланған зерттеу бойынша қандай әзірлемелер бар? Жоспарланған зерттеуді жүзеге асыру үшін сізге не жетіспейді?

3. Ғылым саласының перспективалық бағыттары.

Үлгі сұрақтар:

- Сіздің ойыңызша, қазіргі уақытта Қазақстанда және шетелде таңдаған ғылым саласы саласында қандай зерттеу бағыттары өзекті? Неліктен?

- Өзекті зерттеулердің бірі туралы толығырақ айтып беріңізші (қандай мәселелер шешілді, қандай әдістер қолданылды, қандай нәтижелер алынды)?

4. Талапкердің зерттеу тәжірибесі және кәсіби траекториясы.

Үлгі сұрақтар:

- Сіз қандай зерттеу әдістерімен таныссыз? Сіз қандай зерттеу әдістерін сенімді түрде білесіз?

- Оқу процесінде сізге қандай қосымша дайындық қажет?

- Неге магистратураға түсуге шешім қабылдадыңыз ?

- Магистратурада оқуға деген үмітіңіз қандай?

- Сіз өзіңізге қандай кәсіби міндеттер қоясыз?

- Зерттеулерден басқа, магистратурада оқу кезеңінде не істегіңіз келеді?

- Магистратураны бітіргеннен кейін кәсіби мансабыңызды қалай көресіз?

Талапкерді осы мәселе бойынша ауызша жауапқа дайындауға бөлінген уақыт 20 минуттан аспауы тиіс. Дайындық аяқталғаннан кейін талапкер сұраққа және Комиссия мүшелерінің қосымша және/немесе нақтылайтын сұрақтарына (15 минуттан аспайтын) белгіленген кезектілікті сақтай отырып жауап береді.

2. Сұхбатты бағалау критерийлері

№	Сұрақтар тобы	Балдар
1	Жоспарланған диссертациялық зерттеу	5 балға дейін
2	Ғылым саласының перспективалық бағыттары	5 балға дейін
3	Талапкердің кәсіби траекториясы	5 балға дейін
4	Қабылдау тестілеу бағдарламасынан сұраққа жауап	5 балға дейін
	Барлығы	20 балл

Әңгімелесудің сәтті өткендігін растайтын ең аз балл саны-11 балл.

Эссені бағалау құрылымы мен критерийлері

Эссе жазу кезінде талапкер сұрақтың мазмұнын ашып, оның теориялық және әдіснамалық негізін негіздеп, тиісті мысалдар келтіріп, материалды қисынды және дәйекті түрде ұсынуы керек. Эссе талапкердің ғылыми-публицистикалық стильді қолдану негізінде ойларын баяндау дағдылары мен қабілеттерін бағалауға бағытталған, бұл болашақта ғылыми-зерттеу және эксперименттік жұмыстарды тиісті деңгейде жүргізуге мүмкіндік береді.

Эссе офлайн форматта өткізіледі.

ЭССЕ тақырыптары

16. Ел экономикасындағы қаржының рөлі
17. Қаржы нарығы, оның қаржы ресурстарын жұмылдырудағы рөлі
18. Қаржылық ақпарат, оның қаржыны басқарудағы рөлі
19. Қаржы механизмі, оның қаржы саясатын іске асырудағы рөлі
20. Әлеуметтік-экономикалық поляризация жағдайындағы мемлекеттік реттеу: қазіргі заманғы сын-қатерлер
21. Әлемдік экономикада баламалы энергия көздерін пайдалану мәселелері мен перспективалары
22. Демографиялық өзгерістер және олардың әлемдік экономикаға әсері
23. Шетелдік инвестициялар және олардың әлемдік экономикадағы және жекелеген елдер мен өңірлер үшін маңызы
24. Стратегиялық ойлау қызметкердің негізгі құзыреті ретінде
25. Мемлекеттік басқару теориясы контекстіндегі әлеуметтік-экономикалық тиімділік
26. Экономикалық өсуді ресурстық қамтамасыз ету: әлемдік тәжірибе
27. Көші-қон процестері экономикалық өсу факторы ретінде
28. Ел экономикасындағы сақтандырудың рөлі
29. ҚР Ұлттық Банкі қаржы нарығының мегарегуляторы ретінде
30. Шағын және орта бизнесті дамыту әлеуеті

3. Эссені бағалау критерийлері

№	Сұрақтар тобы	Балдар
1	Мәселенің мағыналы және нақты тұжырымы	2 балға дейін
2	Мәселенің негіздемесі және теориялық-әдіснамалық негіздері	2 балға дейін
3	Мәлімдемелердің болуы және оларды практикалық мысалдармен сүйемелдеу	2 балға дейін
4	Материалды ұсынудың қисындылығы мен реттілігі	2 балға дейін
5	Баяндаманың ғылыми-публицистикалық стилі	2 балға дейін
	Барлығы	10 балл

Эссенің сәтті өткендігін растайтын ең төменгі балл саны-5 балл.

Әдебиет / Литература:

1. О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан», Закон РК от 31.08.1995г. С изменениями и дополнениями по состоянию на 1.01.2020г. Республиканский центр правовой информации
2. Банковское дело: базовые операции для клиентов [Текст] : учебное пособие / А. М. Тавасиев. - М. : Финансы и статистика, 2017. - 304 с.
3. Деньги, кредит, банки [Текст] : учебник / ред. Н. Л. Катасонова. - М. :Юрайт, 2018. - 379 с.
4. Мельников В.Д. Теория финансов. – Алматы, 2015.- 400 с.
5. Серкебаева, Р. К. Финансы. - Алматы : Bookprint, 2014. - 320 с.
6. Финансовые рынки и посредники [Текст] : учебное пособие / К. Ж. Садвокасова, Т. Ж. Блохина, Н. Ж. Кучукова. - Алматы :ТехноЭрудит, 2019. - 456 с.

Электронные и Internet ресурсы:

- Электронный учебник «Финансовые рынки и посредники». Фоот Ю.В., Цвингер И.Г.
Электронный учебник «Введение в криптовалюты и блокчейн» Цвингер И.Г.
Электронный учебник _Оценка стоимости бизнеса Фоот Ю.В., Цвингер И.Г.
<https://fingramota.kz/>
www.minfin.gov.kz,
www.stat.gov.kz,
www.kase.kz,
www.nationalbank.kz
www.damu.kz